

ELS TREBALLS SE PUBLIQUEN BAIX LA RESPONSABILITAT DE LLURS AUTORS NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista i Republicà

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ: TRIMESTRE 150 PESSETES ANUNCIS: A PREUS CONVENCIONALS NUMERO SOLT: 10 CÉNTS.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE SANT JOAN, 50, BAIXOS = TELÉFON 255

TARRAGONA, Diumenge, 10 de Març de 1918

ESTABLIMENT TIPOGRÀFIC: LLORENS I CABRÉ = CARRER DE FORTUNY, NÚM 4

Elements significats dels partits Nacionalista republicà i Republicà català d'aquesta província no amaguen la seva sorpresa per la notícia publicada per quiscuns porta-veus de la premsa local i de la barcelonina, donant per concertada una intel·ligència entre'ls partits republicà, lliberal, conservador i tradicionalista per a les eleccions senatorials del diumenge proper.

Sens ànim de malmetre la disciplina de partit, a la que han sacrificat en més d'una ocasió aspiracions ben llegendimes, protesten dits elements de la moral del pacte que's suposa concertat, amb tant més motiu per quant amb quiscuns dels partits que

l'han convingut no tenen altra relació que la incompatibilitat establerta per la lluita sostinguda recentment contra ells en determinats districtes de la província.

Per altra part, ni han sigut consultats dits elements ni han formalitzat convenis de cap especie, lo que'ls deixa en absoluta llibertat d'acció respecte d'elements que no son netament republicans.

Consequens amb la nota anterior, recomanem als compromissaris que militen dintre les nostres files votin la candidatura republicana de

crear i això va conseguint-se en l'esforç suprem d'un treball cotidià encaminat, com aixís ho fa, el mai prou alabat, per a tots quants estimen el bé dels desvalguts, nostre amic En Pere Lloret, fent-los fruit de totes les festes, mercès a que ja'ls pobles han comprès el seu deure, contribuint gustosos a la part que'ls hi corresponent.

Aprofitant la vinguda a aquesta ciutat de tots els representants dels pobles de la província amb motiu de les eleccions de Senadors, el President de la Diputació els ha convidat, com també a tots els Candidats, a fer una visita a la Casa de Beneficència.

Aquesta s'ha realitzat a la tarda de avui, admirant-se els convidats de l'estat en que's trobava aquella Casa i de les reformes i millores que'l nou President va introduint, per lo que ha sigut felicitadíssim; encoratjant lo més a seguir el bon camí emprès i proment altres contribuir amb tots els medis al ressorgiment del benèfic Assil.

Però, com deiem avants, malauradament els resultats de les últimes eleccions s'han distanciat molt de les càbales fetes per la Lliga; la crumralitat els ha fet veure quant equivocats anaven; les il·lusions que tenien cifrades en el seu esforç sobrehumà, s'han desvanescut; el castell que anaven aixecant amb tota diligència i arduesa, confiats en poguer-lo habitar molt

Més, no ha de servir per a res. La situació no és pas com sempre, no; és pitjor, i de cada dia, de cada instant, va empitjorant. No és una crisi de quicòm mes gran, que, puix ja tot és sen còs, podrídes totes ses arrels, fins i totes ses més infimes ramificacions, no pod aguantarse i qual ensorrament ja va iniciant-se, sense que cap de sos partidaris pugui aturar-lo ni tingui prou valor per a intentar el salvament, que no ha de ésser altre que'l canvi absolut de règim.

una mica de que'l decret de dissolució de les Corts és un fet i s'anuncien les noves eleccions generals; i quan aquest moment és arribat, arriba també paralelment una unió secreta entre els vells i podrídes partits històrics i desprestigiats per a fer fracasar el regionalisme i es preparen amb totes les seves forces per a la lluita, naturalment, que a fóra de Catalunya.

Més, amb tot, el resultat de les eleccions era una verdadera incògnita. Els regionalistes havien fet una vasta campanya el lectoral i disposaven, com els altres, de grans reserves monetaries, i havia arribat un moment en que els seus mateixos directores tenien plena confiança de que sortirien triomfants.

Però, malauradament per a aquets, fou arribat el dia de les eleccions. L'espectació era gran, una vegada conegut el resultat victoriós a Catalunya, que'ls hi donava una vintena de diputats, qual resultat no entra en el nostre ànim sapiguer en quina forma fou obtingut—tothom se preguntava quin era el resultat obtingut en les demés regions d'Espanya, perquè d'aquet dependia l'orientació d'una nova política de renovació.

Les oficines de la Lliga a Madrid dies avants pregonava que sumarien uns seixanta cinc diputats, els que del seu partit sortirien triomfants.

Si aquet hagués sigut, en realitat, el resultat obtingut per la Lliga en les recents eleccions, els directores dels

dir pas amb això de que'l cos el lectoral hagi obrat en consciència plena del seu deure al elegir els seus representants, ans al contrari; el regionalistes sols han obtingut, entre Catalunya i fóra d'ella, 35 diputats dels 80 i pico que presentaven. Han sofert, doncs, una derrota: han sigut venuts; el fantasma del regionalisme, que tant feut émer als grans cacics, avui ja no espana a ningú; les vivores tornen a grunyar, ja no tenen necessitat de tenir-los-hi cap classe de consideració; ja no volen donar-los cap compensació; la monarquia torna a estar apedassada per un quant temps. A dintre el Govern hi han encare dos ministres regionalistes; avui ja no'ls necessiten, no tenen que pensar-s'hi gaire en lo que han de fer per a tornar a estar ben lliures per a partir-se ells sols les peres; promouen una crisi fulminant i amb una puntada de peu els treuen. Avui la Lliga i el regionalisme ja no son cap perill. Espanya torna a quedar superficialment tranquila.

La Lliga, que en un moment de gran perill per a la monarquia, desprestigiada d'Espanya, sapigué prestar-li el seu apoi incondicional, una vegada feta la reparació necessaria en la part averiada, ha sigut novament llessada al seu punt d'origen; l'esperança que els seus directores havien cifrat en la seva actuació, ha sigut defraudada; l'autonomia de Catalunya no podrà ésser obtinguda per aquet medi; les reformes de la Constitució no tindran cap efectivitat en el sentit ampli que's desitjava; els acords de l'Assemblea de parlamentaris tindran avui molt poca força.

Dolguem-nos en del fracàs del regionalisme.

Però ara preguntem nosaltrés, els republicans, els que havíem cifrat totes les nostres esperances de la revindicació completa d'Espanya amb els acords de la magna Assemblea de parlamentaris; si els regionalistes no haguessin traïcionat a dita Assemblea,

D. Joan Pich i Pon

Com sempre

La darrera crisi no ha sigut pas una de nova, no; sinó la continuació de la anterior, de la de sempre, doncs que des de molt temps que'ls governs, de endèmica.

Els dos puntals que'ls regionalistes, fent traïció als acords de la Assemblea, posaren, malhauradament, al règim, qual situació tots sabem era com mai havia arribat, no han servit aquells apoiots no gens menys que per a fer resorgir novament les oligarquies que tenen arruinada a la terra hispànica. Heu's aquí lo que podem agrair a eixa gent.

Als voltants de la darrera crisi

Apreciacions

D'ensà de la penúltima crisi, en la que'ls regionalistes catalans cregueren convenient apuntalar a la monarquia espanyola amb l'entrada den Ventosa i Rodés a formar part de un govern de concentració amb el sol propòsit, segons digueren ells, de fer unes eleccions sinceres, traïcionant lo que nosaltrés creíem tenia que ser l'esperit de l'Assemblea de parlamentaris,—en quina actitud no podem ni debem dubtar de que'ls regionalistes, després de madurada reflexió, creïen obrar en benefici de Catalunya i d'Espanya, segons el seu modo d'apreciar les coses,—els directores tots dels vells partits tornants i demés fraccions governamentals quedaren sols a l'espectativa de lo que anava a succeir i tots tenien pò de anar a unes eleccions sinceres, fement que se'ls estava acabant el predominí absolut que tenien dintre de la nació, perquè fins ells mateixos creïen que'l regionalisme s'anava apoderant de totes les classes socials i que vindria el triomf d'aquesta nova política, que representaria una verdadera renovació dintre la nació espanyola; i, per consegüent, la descomposició i la mort de tots aquets vells i famolenes partits tornants.

Però arribà'l moment trascendental—encare que després de fer-se esperar

De la Diputació provincial

Han sigut enviats a tots els alcaldes d'aquesta província els Presuposts de la Diputació per a l'any 1918, com aixís també un Estat en el que's mostra als pobles el Moviment de cabals durant els cinc anys d'arrendament del Contingent provincial, o sien els de 1912, 1913, 1914, 1915 i 1916, compo-

sant-lo amb el del prop-passat any 1917, de recandació feta per gestió directa.

Com que'ls números diuen que parlen, ens abstenim nosaltrés de fer cap comentari.

Els números tenen la paraula:

Recandació durant els cinc anys d'arrendament

Any	Corrent	Atrassos	TOTAL
Any 1912	389.554'56	88.962'91	478.517'47
1913	299.208'29	248.250'55	547.458'84
1914	313.410'46	161.963'26	475.373'72
1915	283.439'76	144.949'19	428.388'95
1916	338.019'91	225.498'59	563.518'50

Recandació feta per gestió directa

Any	Corrent	Atrassos	TOTAL
Any 1917	399.231'30	306.000'44	705.231'74

Recandació líquida, descomptats els premis de cobrança durant l'arrendament.

Any	Recandació	Premis	LÍQUIT
Any 1912	478.517'47	9.483'34	469.034'13
1913	547.458'84	18.978'75	528.480'09
1914	475.373'72	18.510'91	456.862'81
1915	428.388'95	20.006'19	408.382'76
1916	563.518'50	27.016'90	536.501'60
1917	705.231'74		705.231'74

En 28 de Febrer d'aquest any son 65 els pobles que tenen saldat l'any 1917, important els corresponents cupus la suma de 231.958'85 pessetes.

Els pobles de referència són els següents:

- Albiñana, Alfara, Alforja, Alió, Almofter, Altafulla, Amposta, Arbós, Barbat, Batea, Bellvey, Benisanet, Bisbal del Panadés, Blancafort, Bráfim, Calafell, Castellvell, Conesa, Cuní, Cherta, Fatarella, Figuerola, Forés, Freginals, Gandesa, Gardells, Godall, Guimet, Llorach, Llorens, Mas de Barberans, Masllorens, Masdenverge, Masó, Maspujols, Montbrío de la Marca, Montroig, Nou, Nulles,

Pallaresos, Pasanant, Perafort, Perallo, Pílas, Pinell, Pira, Poble de Mafumet, Poble de Masaluca, Poble de Montornés, Paigpelat, Renau, Rocafort de Queralt, Rodoná, Roquetes, Rourell, San Carlos de la Rápita, Santa Coloma de Queralt, Santa Perpétua, Tarragona, Tivisa, Vallfogona, Vespella, Vilanova de Escornalbou, Villabella i Viñols.

Ve apropant-se'l dia per a la celebració d'una gran festa a la Casa provincial de Beneficència.

El meritíssim President de la Diputació, nostre estimat amic En Pere Lloret i Ordeix, no content en perfec-

si els regionalistes no haguessin prestat l'apoi incondicional a la monarquia, que's descomponia per moments, que hauria passat? Si les coses es poguessin fer dugues vegades... els catalans, potser, ja tindriem l'autonomia.

4 Març 1918.
N. DE LA R.—Aquet article ha sigut compost ans de declarar-se la crisi total.

Esquerres i Dretes

Al reflecte més fons del ànima meua, infosa entre l'incertitud i'l dubte, al afermit capdal de la meua intransigència i decisió del present moment polític; sent-ho un arrobat d'indignació i al ensemps de delit de noves conquestes.

Esguardo les lluites, indiferent, fins a cert límit, de tolerancia i menyspreu, i no obstant sento l'avalant de sospirar anc que anguixes, fondes i premeditadores; un reflecte solemne d'admiració envers als que sense defallir segueixen les hores de lluita i treva.

Acaben de passar unes eleccions que amb llurs resultats esdevnen tràjiques; esdevnen plenes d'un absorbiment perillós, si bé mostren en mig de una desfeta agudíssima d'esquerres, el resultat pregona un afectista i pulcristriomf de les extremes esquerres.

Madona República n'ha rebut sotregada; més vivificant el Socialisme s'cregeix briós, en mig d'un oceà d'or que brolla, de la corrupció de Madona Sinceritat electoral, mostrant un poble, aon el pá escasseja i la dignitat ciutadana, es malversa en cau de mancebia, com catan de vampirs.

Erem allà a les darreries de Decembre prop-passat quan el docte Diputat per Tortosa, en Marcell Domingo, escribía això: —I les majors responsabilitats han de demanarse als que, seguint per els seus principis una sal-

güencia que sostenen aquets principis. ¿Qué volen dir en concret aquestes paraules? Volen dir, que aquestes eleccions han d'anar en les candidatures esquerranes els homes millors! Els que

es destaquin per la seva pureza, per la seva serietat, i per la seva competència. Aquets homes per demunt de tot hom. I creieu-ho. Una candidatura aixís, seria la gloriosa senyera de combat. Trobarà al seu costat l'immensa força d'Espanya, que treballa per que Espanya tingui altre valor moral i material en el món del europització. —I efectuosament el valor d'aquets encomis, es un preocupament a deslliurar, i no es are, debía haber sigut una norma, un traç per a respondre a les esperances; al deure de les esquerres, que sembla talment que s'hagin bifurcat tota la propia admiració i enorgulliment que'ls foren esplendor per a les gestes de combat.

La lliçó ha sigut sentida. Are l'exigencia del moment, propulsa empendre un camí de perfecció; un viarany de nova resurrecció per a segellar l'apostolatge dels bons, soterrant la preponderancia dels inquisosos.

La ploma mestre d'en Angel Samblancat ha deduit amb posterioritat i en termes ferrenys i ajustats a les exigencies. —El mateix error en l'orientació política del republicanisme existeix en el procediment. —

I segueix dexifrant i comentant la labor infructuosa del republicanisme, amanarat i aixoplug vergonyant d'indignes, tot acabant en aquets altíssims mots: —En resim republicans de dalt i republicans de baix. No he escrit tot aixó per a treurens els colors del rostret, ni per a gaudir en vostra humillació, sinó per a exortar-vos al esmena. Es necessari renunciar a la protecció que'l Govern ens dispensa a Catalunya. I que s'acabi la vergonya de que siga mes temut un diputat regionalista, que tota la minoria republicana.

I que'ls nostres representants polítics, laborin en les obres socials i de cultura.

I que s'acabi açò de representar nosaltres aquí, el centralisme, l'espanyolisme i l'anti Catalunya. I que al crit de ¡visca la república! deixi de significar ¡visca l'inepcia! i ¡visca el furt!

Verament s'arribat al daltabaix, xapollejat per els plagiadors de tots els bons programes, bases i normes consumades.

Esquerres i Dretes!
La batalla es començada...
De la inepcia vindrà la mansuet estúpida que atrofià'ls coratjes.

SALVADOR TORRELL I EULALIA.
Febrer-Març 1918.

(Seguirá)

El 'Diario de Tarragona' i 'La Cruz' o el trone d'un traïdor

Amb motiu de no haverse constituït l'Ajuntament el passat diumenge a la hora reglamentaria, per a verificar les operacions de midar i presentar excepcions als quintos del actual reemplaç, el tronc diari, o *La Cruz* i el *Diario de Tarragona*, han trovat el gran argument, vius com són, enfront de la responsabilitat en que devant del poble incorren, ells i la quadrata que defensen, lo millor que se'ls hi ha acudit es carregar el mort a les minories. Perque no hi havien d'anar els senyors de les minories, mentres ells podrien estarse tranquilament dormint! Si no hi havia res a repartir, res hi tenien que fer els de la majoria. No está mal la teoria. La teoria de la meuca que apostrofá a l'honrada. Perque a la sessió de la mañana del sábado, cuando se votaron los compromisarios, els regidors del conglomerat de les majories hi acudiren tots a depositar el seu vot. Doncs també hi podien assistir el diumenje.

Sort que el poble coneix de sobres les hipòcrites tonteries a sou de la premsa diària, perque sols als caps gila culpa de que no es reuneixi la majoria. Proves: el dissapte que tenien interès en guanyar, hi acudiren. A les altres sessions no hi van perque'ls importa mitj *comino* el interès del poble.

La minoria consistorial ha acudit en pés a totes les sessions reglamentaries; per a la que ens referim hi acudiren els suficients individus de la mateixa per a poder celebrar sessió si hi haguesin assistit els senyors carcoconservadors. Dons a que be parlar de Regidors renovadors?

Hi eren tots els amics del *Diario* i *La Cruz*? NO. Hi assisteixen a les demés sessions? Tampoc.

Quins entorpeixen la marxa dels afers de Tarragona? Quins li causan greus perjudicis? Quins no desempenyen els carrees a conciencia? Quins fan política en lloc d'administrar? Quins provocan continuament al poble? Quins delaten? Quins paren paranyes per a procesar?

Els Regidors que componen la majoria carco-maura dato-cierva-lliberal-traïdor del Ajuntament de Tarragona.

Els que son en majoria. Ells que es repartiren el government de la ciutat.

I anomenen a Loperena. Vaixa, senyors, pro Inri. *Que el traïdor no es menester siendo la traición pasada.*

Aquet infeliç senyor que te la osadia, o la barra millor dit, de ventarse des de *La Cruz* de haver presidit cinc sessions (!) Pobret infeliç ninot de pim pam pum, buit de dins i forrat de llaua, aont la roijor de la vergonya no hi colora; aont la decència política no es coneguda. La llei diu que'l ampara! Empró la etica ciutadana el rebutja. La llei no te anima com ell. El legislador no debía pensar que hi pogués haber sers de pell tan groixuda. El sentit comú, si no fos el menys comú dels sentits, li dictaria el procedir a seguir. El procedir que el poble ti-

drá de fer-li adoptar. No pot jugar-se tant, i tant, amb la paciència de aquet poble!

Empró hi ha res mes despreciable que un traïdor?

I el cas Oller ilegal a tota llum per a que no hen parlen... pobret Oller que ja se acaba el periodo electoral i finirá sa regidoria, *de periodo*, com les dones.

Ah! L'Oller sap tornar per els seus. Dimecres volia defensar al alcalde devant del Governador i ficá la patata. Res coses del senyor Oller.

Hi per acabar senyors del *Diario* i de *La Cruz* lo que pasa al Ajuntament de Tarragona no es serio ni correcte ni es formal a la segona capital de Catalunya ni al mes petit poblet; la decència no es patrimoni dels ciutadans, encar que el cas del Ajuntament de Tarragona siga un cas de decència política, si a vostres no els hi va bé, millor. Hi han coses incompatibles.

Vaixi també de pasada per el corresponsal de *La Publicidad* que senyor ensenya massa l'orella. Que comparteixi la Secretaria de un diputat germanofil, que fassi de unificador electoral dels conservadors, pasí; pero que fassi combregar amb rodes de molí als lilegadors de *La Publicidad* no podem telefarho. Que es fassi d'una vegada corresponsal de *El Debate* que hi estarà bé; empró no de un diari francament democrátic com *La Publicidad*.

El ja popular diari madrileny *El Sol* ha sigut denunciat per haber publicat una amplia i sensacional informació avalorada amb interessants autografs, encaminada a posar en clar, els extraordinaris maneijos dels funcionaris de l'embaixada Alemanya a Madrid amb el sol proposit d'impedir que Espanya mantingui el seu comereç amb les nacions aliades.

El Sol no ha arribat a les nostres neixer un petit extracte de les seyes afirmacions que han publicat altres diaris com *La Epoca* aixís com també l'infantil i carregada de bona fe germanofila contestació del célebre *Debate*, que no sab com expressar-se per a dir que aixó es una cosa sense importancia i en canvi tren tot el seu verí per a intentar demostrar que son un grandíssim mal per Espanya els convenis comercials que tenim ntimats amb les nacions aliades, quals conseqüencies be sabem prou tots quin es foren si no es portessin a terme.

Nosaltres no volém ni podem fer cap classe de comentaris sobre aquest assumpte de índole tant delicada, pero no per aixó hem de deixar de dir que tot aixó té la necessaria importancia perque el Govern hi fixi la seva atenció. Qu'es convenient depurar o investigar lo que hi haigé de cert en lo denunciat i aplicar totes les sancions que corresponguin. El Govern no deu creuar-se de braços deprés de la denuncia de *El Sol* i donar la callada per resposta. La nostra vida económica i l'ordre públic d'Espanya no poden estar a la mercé de ningú. Els Governos deuen tenir que evitar tota classe d'imiscuicions en els assumptes vitals del país.

Aclareixin-se, doncs, els fets denunciats, i qu'es digui tota la veritat al país, de lo contrari tindrem d'acceptar com a cert lo que s'ens ha dit alguna vegada i nosaltres ens hem resistit a creuer: de que avui l'Embaixador d'Alemanya és l'únic amo i arbit d'Espanya.

Banquet en honor den Maciá Mallol

El triomf den Maciá Mallol ha omplenat de joia als que de tota la vida venim lluitant a son entorn, perque en Maciá Mallol sempre ha estat amb nosaltres, mai hem sabut si com a capdill

o com soldat de fila, empró sa acció i son entusiasme arreu se ha sentit, per tot l'havem trovat, sempre disposat a la lluita, sempre al sacrifici per nostres ideals de República i Catalunya.

Si en Mallol, que es carn de la nostra carn, se ven avui honorat amb la investidura de Diputat a Corts que els abnegats companys del districte de Gandesa li han conferit, tant com ell sent la nostra «Unió Nacionalista Republicana» i el nostre modest setmanari la alegría i la satisfacció de la victoria, tant com ell sentim la galanura i l'agraïment al districte que ha enlaira al home nostre, al que servamen per a les lluites del nostre districte aont hi poguem aportar hi el nostre esforç al combat, la nostra acció a la brega potser es una petita recansa que els amics esforsats ens perdonaran. Si peruteu la devantera be ho mereixen. Nosaltres petits lluitadors de tota la vida, hi hem après molt del vostre entusiasme, de la vostra fé, de les vostres virtuts, per ço potser es més gran la joia per el triomf den Mallol ja que a més hi hem trovat unes fervoroses amistats.

Per a celebrar ho dignament organitzem un banquet en honor den Maciá Mallol.

Dit acte se celebrará el vinent dijous a les nou i mitja, per lo que preguem a tots els amics que vulguin assistir hi se inscriuguin en la Conserjeria de l'«Unió Nacionalista Republicana» per tot el dimars.

Oportunament se avisará l'Hotel aont se verificará, ja que tot just coneguda l'initiativa, son molts els que se han inscrit, i del numero de concurrents pot dependre el local aont se tinga que celebrar el banquet.

As dels Asos (1)

Al bon amic En ROBERT GUINSE, "As dels asos" dels "sportimen" tarragonins

MONÓLEG

Vaig heredar dels meus pares una permissió viure amb tota esplendidesa, per lo que vaig traslladar-me a la capital, abandonant els estudis universitaris. Tenia jo aficions pictòriques i vaig menar un taller. Cubista. Era lo més *snob*. En l'ambient en que vaig anar a residir tot tenia que ésser original, extravagant, arbitrari. En nostres orgies, un desig insaciable de nous plaers, atropellant totes les lleis naturals, una droga a mi i als meus companys, ens transportava a paradisos artificials: la cocaína. El nostre relaxament de costums era sols comparable al que regnava en els temps babilònics, que motivaren les malediccions bíbliques o en aquells altres, no menys perversos i decadents del segon imperi romá. Amics i amigues adoraven en mi al Vadell d'or. Enemic dels números, vaig posar tots els meus bens baix l'administració de qui els informes eren unànims en proclamar com un excellent home honorat. Tant, que als pocs anys, tota la meua fortuna, amb la més perfecta legalitat, acompanyada d'una pila de documents justificatius, en blanc i en negre, va passar sencera a nom i a mans del meu perfecte administrador. Vaig conèixer la miseria. També la fam. Els meus quadros ja no tenien cap valor ni mèrit. Totes les portes barrades. No hi ha com estar un dia sense pa per a sapiguer el que son els amics... Venent-me sagrats records de familia vaig lograr comprar-me un passatge de 3.ª classe per a Bons Aires. Seria molt llarg de contar les meves penes i fatigues en aquelles terres verges... de tota innocència. Sols diré que quan em creia vencedor en la meua lluita per a adquirir una posició económica guanyada amb la suor del meu front, un associat meu, un altre home honorat, va estafar-me, també, amb la més perfectíssima legalitat. Per a no assassinar an aquell sant varó, per a no degollar-lo i rentar-me amb la seva sang les meves mans; sobre tot per a no podrir-me, tant jove, en els fons d'un presili, vaig tornar a la Pàtria, acceptant el gratat de monedes que per tota indemnizació va oferir-me l'home honorat. Tenia l'experiencia de la vida i havia adquirit hàbit de treball. Pensava aixecarme de nou pel meu propi esforç. Als tres dies d'haver desembarcat esclata

la guerra. Obligat a pendre les armes. El meu temperament, en tot exquisit, va fer-me allistar a l'aviaçió. Massa vulgar les trinxeres. Remontar-me com una au, tindre sota meu la terra, bombardejar-la, perdre-la de vista, i allí dalt del cel, a fantástiques altures, entre mig de núvols o en la diafanitat immensa de l'espai, a rans de la mort, entaular batalles, era cosa de Deus... El meu ideal. No sé si la sort, l'habilitat, el despreci a la vida, que sé jo! van convertir-me en un héroe. Mes tard, en l'«as dels asos» (de l'aviaçió. Un bon dia vaig fer-me aquestes preguntes: Forçosament un héroe ha de ésser un home virtuos? No ho podria ser, igualment, un vicios o un criminal?

El meu odi als homes honorats va contestar. A fer, doncs, escarni de la moral de la gent! Si existeix una hipocresia de la virtut, jo proclamaria el desvergonyiment del vici i del delicte! M'agradava el meu capritxo estrambótic. A cada nova heroicitat, era per a mi un deliciós divertiment, presentar-me davant dels meus companys, mig borratxo, i dir-llis a cau d'orella, que jo era... un llicenciat de presili!... Jo, que ni un minut no hi he estat mai en lloc del món en cap preso.

Peró no'm podia pensar que la meua mentidera broma portés aitals conseqüencies. M'en repeneixo d'haver-la continuat fins davant d'ella... de la meua padrina de guerra, que tant estim!

L'impressió que vaig rebre al notar que ella s'havia eragut la meua suposada ignominia va ésser més intensa que cap altre de les moltes que en la guerra he rebut. Sols una en comptaré. La meua missió no era sols abatre avions enemics. En tenia un altre més perillós i molt més difícil. Baixar en plé cam enemic i pendre fotografies, informes o colozar una bomba a un pont i fer-la esclatar. Després em, remontava per aterrirar al nostre camp. Donava compte als meus superiors de la gestió que m'havien encomanat. Una vegada vaig caure presoner. El oficial enemic va obligar-me a que amb ell em remontés per a examinar les nostres línies. Ja els dos en l'aire, d'amagat d'ell, vaig lligar-me al cos i a les cames les corretjes. Pico l'aerooplá i li faig donar el salt mortal. A la invertir-se cau l'oficial enemic. Jo, restablert l'equilibri, aterriso al nostre front.

No'm vaig sentir tan conmogut en el moment de caure aquell oficial i estrellar-se contra la terra, com en l'ins-

taig caure aquell oficial, és cert, em suposava un criminal.

Tothom adora en mi el Deu-Exit! Celebren la meua arribada amb músiques i aplaudiments; repics de campanes i caonades; rius de *champagne* amb que volen enlaira-me fins el fetixisme d'un idol. Em proclamen l'héroe més gran de la Pàtria i fill predilecte del poble. La desprecia aquesta gloria-basada en l'art de matar persones que, segurament, eren més ditxoses que jo!

S'ha firmat la pau i ara comensa una nova guerra. Sorda, amb menys sang, però amb més verí. Guerra civil de germans contra germans, amurada de llàgrimes, sense pietat, sense cor ni entranyes. Les baixes passions, que arreu dominen, causen més víctimes que'ls gasos asfixiants i la metralla. Els manicomis i'ls asils; els hospitals i sanataris; les presons i'ls presilis són els refugis dels venuts. L'home és el més gran enemic de l'home. L'Humanitat és irredimible. Mai l'home-Fera es convertirá en home-Deu!

D'aquesta nova guerra, en temps de pau, jo'n sóc una de les víctimes. Tot el meu amor l'havia posat en la meua padrina de guerra i un company, qui sab valent-se de quines manyes, me la ha robat... Mai he retret cap favor a ningú. Però la passió i la seva ingratitude m'hi obliguen. Jo an ell li vaig salvar la vida. El dia que amb el seu aireoplá va caure sense esma, tres avions enemics l'havien envoltat. Va defugir el combat. Vergonyosament va entornar-se a les nostres línies. La seva ametralladora no havia disparat ni un sol tret. Al caure va ferir-se. El traslladaren a l'Hospital i mai s'ha volgut entrar de lo que en aquella acció va succeir. Jo hi vaig pendre part. Tot just m'havia remontat. Vaig veure la situació per demés critica en que el meu company es trobava. Li havien tallat la retirada. La seva mort era segura. Rápíd vaig anar en auxili seu. Vaig entanlar el combat. Un cop remontat-me més que ells, altres baixant a plom fins vora terra, amb salts vertiginosos, lliscant en totes posicions, en espirals, sobre una ala o del tot vertical, com el millor acróbata, sentint bronzir les bales a rans de la pell, vaig obrir-li camí per a que aterrisés al nostre front. Un primer i després

permissió viure amb tota esplendidesa, per lo que vaig traslladar-me a la capital, abandonant els estudis universitaris. Tenia jo aficions pictòriques i vaig menar un taller. Cubista. Era lo més *snob*. En l'ambient en que vaig anar a residir tot tenia que ésser original, extravagant, arbitrari. En nostres orgies, un desig insaciable de nous plaers, atropellant totes les lleis naturals, una droga a mi i als meus companys, ens transportava a paradisos artificials: la cocaína. El nostre relaxament de costums era sols comparable al que regnava en els temps babilònics, que motivaren les malediccions bíbliques o en aquells altres, no menys perversos i decadents del segon imperi romá. Amics i amigues adoraven en mi al Vadell d'or. Enemic dels números, vaig posar tots els meus bens baix l'administració de qui els informes eren unànims en proclamar com un excellent home honorat. Tant, que als pocs anys, tota la meua fortuna, amb la més perfecta legalitat, acompanyada d'una pila de documents justificatius, en blanc i en negre, va passar sencera a nom i a mans del meu perfecte administrador. Vaig conèixer la miseria. També la fam. Els meus quadros ja no tenien cap valor ni mèrit. Totes les portes barrades. No hi ha com estar un dia sense pa per a sapiguer el que son els amics... Venent-me sagrats records de familia vaig lograr comprar-me un passatge de 3.ª classe per a Bons Aires. Seria molt llarg de contar les meves penes i fatigues en aquelles terres verges... de tota innocència. Sols diré que quan em creia vencedor en la meua lluita per a adquirir una posició económica guanyada amb la suor del meu front, un associat meu, un altre home honorat, va estafar-me, també, amb la més perfectíssima legalitat. Per a no assassinar an aquell sant varó, per a no degollar-lo i rentar-me amb la seva sang les meves mans; sobre tot per a no podrir-me, tant jove, en els fons d'un presili, vaig tornar a la Pàtria, acceptant el gratat de monedes que per tota indemnizació va oferir-me l'home honorat. Tenia l'experiencia de la vida i havia adquirit hàbit de treball. Pensava aixecarme de nou pel meu propi esforç. Als tres dies d'haver desembarcat esclata

la guerra. Obligat a pendre les armes. El meu temperament, en tot exquisit, va fer-me allistar a l'aviaçió. Massa vulgar les trinxeres. Remontar-me com una au, tindre sota meu la terra, bombardejar-la, perdre-la de vista, i allí dalt del cel, a fantástiques altures, entre mig de núvols o en la diafanitat immensa de l'espai, a rans de la mort, entaular batalles, era cosa de Deus... El meu ideal. No sé si la sort, l'habilitat, el despreci a la vida, que sé jo! van convertir-me en un héroe. Mes tard, en l'«as dels asos» (de l'aviaçió. Un bon dia vaig fer-me aquestes preguntes: Forçosament un héroe ha de ésser un home virtuos? No ho podria ser, igualment, un vicios o un criminal?

El meu odi als homes honorats va contestar. A fer, doncs, escarni de la moral de la gent! Si existeix una hipocresia de la virtut, jo proclamaria el desvergonyiment del vici i del delicte! M'agradava el meu capritxo estrambótic. A cada nova heroicitat, era per a mi un deliciós divertiment, presentar-me davant dels meus companys, mig borratxo, i dir-llis a cau d'orella, que jo era... un llicenciat de presili!... Jo, que ni un minut no hi he estat mai en lloc del món en cap preso.

Peró no'm podia pensar que la meua mentidera broma portés aitals conseqüencies. M'en repeneixo d'haver-la continuat fins davant d'ella... de la meua padrina de guerra, que tant estim!

L'impressió que vaig rebre al notar que ella s'havia eragut la meua suposada ignominia va ésser més intensa que cap altre de les moltes que en la guerra he rebut. Sols una en comptaré. La meua missió no era sols abatre avions enemics. En tenia un altre més perillós i molt més difícil. Baixar en plé cam enemic i pendre fotografies, informes o colozar una bomba a un pont i fer-la esclatar. Després em, remontava per aterrirar al nostre camp. Donava compte als meus superiors de la gestió que m'havien encomanat. Una vegada vaig caure presoner. El oficial enemic va obligar-me a que amb ell em remontés per a examinar les nostres línies. Ja els dos en l'aire, d'amagat d'ell, vaig lligar-me al cos i a les cames les corretjes. Pico l'aerooplá i li faig donar el salt mortal. A la invertir-se cau l'oficial enemic. Jo, restablert l'equilibri, aterriso al nostre front.

No'm vaig sentir tan conmogut en el moment de caure aquell oficial i estrellar-se contra la terra, com en l'ins-

taig caure aquell oficial, és cert, em suposava un criminal.

Tothom adora en mi el Deu-Exit! Celebren la meua arribada amb músiques i aplaudiments; repics de campanes i caonades; rius de *champagne* amb que volen enlaira-me fins el fetixisme d'un idol. Em proclamen l'héroe més gran de la Pàtria i fill predilecte del poble. La desprecia aquesta gloria-basada en l'art de matar persones que, segurament, eren més ditxoses que jo!

S'ha firmat la pau i ara comensa una nova guerra. Sorda, amb menys sang, però amb més verí. Guerra civil de germans contra germans, amurada de llàgrimes, sense pietat, sense cor ni entranyes. Les baixes passions, que arreu dominen, causen més víctimes que'ls gasos asfixiants i la metralla. Els manicomis i'ls asils; els hospitals i sanataris; les presons i'ls presilis són els refugis dels venuts. L'home és el més gran enemic de l'home. L'Humanitat és irredimible. Mai l'home-Fera es convertirá en home-Deu!

D'aquesta nova guerra, en temps de pau, jo'n sóc una de les víctimes. Tot el meu amor l'havia posat en la meua padrina de guerra i un company, qui sab valent-se de quines manyes, me la ha robat... Mai he retret cap favor a ningú. Però la passió i la seva ingratitude m'hi obliguen. Jo an ell li vaig salvar la vida. El dia que amb el seu aireoplá va caure sense esma, tres avions enemics l'havien envoltat. Va defugir el combat. Vergonyosament va entornar-se a les nostres línies. La seva ametralladora no havia disparat ni un sol tret. Al caure va ferir-se. El traslladaren a l'Hospital i mai s'ha volgut entrar de lo que en aquella acció va succeir. Jo hi vaig pendre part. Tot just m'havia remontat. Vaig veure la situació per demés critica en que el meu company es trobava. Li havien tallat la retirada. La seva mort era segura. Rápíd vaig anar en auxili seu. Vaig entanlar el combat. Un cop remontat-me més que ells, altres baixant a plom fins vora terra, amb salts vertiginosos, lliscant en totes posicions, en espirals, sobre una ala o del tot vertical, com el millor acróbata, sentint bronzir les bales a rans de la pell, vaig obrir-li camí per a que aterrisés al nostre front. Un primer i després

(1) Protagonista de la comedia inédita en 3 actes del mateix titol.

XACOLATE ORTHÍ-TARRAGONA

PRODUCTE PUR i de PRIMERA CALITAT : El més RIC EN CACAO : Alimnt NUTRITIU per excel·lència

els altres dos, els tres avions enemics vaig fer caure a terra. Així ho consignà el parte oficial.

De què m serveix tota aquesta quin·calleria (d'una grapada s'arrenca totes les condecoracions que porta penjades al pit) si no he pogut conquistar el cor d'una dona!

Si fós possible viure volant sempre pel cel!... Quin fàstic trepitjar la terra!

P. REDÓN.

Bons Aires, Gener 1918.

De l'Ajuntament

Sessió del dia 7

Continua el mal-estar imperant en el nostre Municipi.

El senyor Prat, amo i senyor fins fa poc, des de l'Alcaldia, dels destins de la població, com encar continúa essent ho de una barriada, no vol resignar-se a perdre'l poder que se li arrabassa i en vista de l'abandonament dels seus, apela a l'ignocència maligna i vanitat del judeu D. Filferro, com a últim recurs, per a que, sembrant la discòrdia, pugui aprofitar-s'en ell com a tercer.

Les minories, acostumades ja a la seva política maquiavèlica, li han vist el joc i tot i no transigent en què els presideixi D. Filferro i sorteiant totes les lloses que se'ls hi paren per a procesar-los, han trovat, fen què'ls presideixi el governador, el medi de que la marxa econòmica i administrativa de la població no en sofreixi les conseqüències.

El senyor Prat se enpenya en crear un conflicte, no presidint les sessions; el poble, que ho veu, i les autoritats, per més que diguin el *Diario* i *La Cruz*, empenyats en acabar de perdre la vergonya amparant amb la falsetat aquestes impureses, sabrán fer-lo complir amb el seu deure.

Comensa la sessió amb l'assistència dels senyors Floresvi, Oliva, Nin, Gilabert, Miró, Piñol, Montagut, Guasch, Rabadá, Vallvé, Ventosa i Ras, de les minories, i els senyors Monteverde, Nadal, Ollé, Martorell, Sufrañes i Vallhonrat, per les majories. Presideix Don Filferro.

Al llegir-se l'acta anterior, el senyor Vallvé demana hi constin les paraules pronunciades en la sessió de quintes per Don Filferro, qui, revestit de la autoritat de president, incitá als mossos a que anessin a promoure esvalot i atencessin contra la propietat de certs regidors no presents. Don Filferro ho nega,

replicant-li Vallvé que en té la certesa. S'aprova consti en acte junt amb les manifestacions de descàrrec de Don Filferro, amb el vot en contra del senyor Nadal.

El senyor Oliva presenta una proposició encaminada a que en vista de que la Presidencia no atén el prec de les minories no abandonant el silló presidencial, es nomena una comissió encarregada de pregar al senyor governador vingui a presidir la sessió. Don Filferro no la vol admetre, donant lloc a que siga demanat, per el que la ha presentada, sigan llegits els articles 31 i 32 del reglament que li concedeix pugua ésser llegida ans de entrar en la ordre del dia. Don Filferro es nega a llegir-los, sens reparar l'agravi que comet amb la corporació, els regidors protesten i també ho fá'l públic. A requeriment de les minories, exposa el senyor Monteverde el seu criteri demanant sigan llegits:

El senyor Nadal diu que'l president deu haver de posar l'ordre, ja que per aixó té autoritat. El senyor Ras replica que per damunt de l'autoritat de l'Alcaldia està la llei i per aixó deuen llegir-se. Don Filferro diu que compleix amb les ordres de l'autoritat gerárquica superior (El senyor Vallvé:—Deu ésser la del senyor Prat: (Grans rialles i aplaudiments), per aixó pregava es pasés ans a l'ordre del dia. El senyor Ras diu que no pregava sino que obligava. Es llegeixen els articles.

El senyor Vallvé prega es suspengui la sessió fins que'l governador vingui.

Després de llarga discussió sobres la manera d'ésser presentada la proposició, puix Don Filferro la considera anti-reglamentaria, es llegeix, essent acordada amb els vots en contra dels senyors Nadal, Monteverde i Sufrañes.

En aquest moment, entra'l governador, el que és rebut per la minoria i per el públic amb grans aplaudiments, que fa acallé, i tot seguit dirigeix la paraula al Consistori de la següent manera: Atret per el resó desagradós de la discòrdia, ving a presidir-vos fent us de una facultat que la llei me concedeix. Després de saludar-vos, ting que manifestar que ving a quelcom més greu. Ving a fer-me eco dels disgustos i comentaris que's senten per tot arreu de Tarragona i a demanar-vos que compliu amb el vostre deure. Es necessari que tots els regidors deixin apart tots els personalismes i porqueries polítiques, dones ja poden combatre-les en la premsa, el follet, en el mitin i, quan arribi ocasió, en les urnes, vingan a les sessions a laborar en pro de Tarragona i per a Tarragona.

No se qui té raó en aquest plet. Els partits polítics vos han elegit, empró per a administrar. Administreu i que acabi d'una vegada'l mal-estar reinant.

El senyor Ventosa en nom de les minories correspon al saludo del senyor Governador i diu que aquesta ha guardat una actitud correcta assistint a totes les sessions desde el primer dia, cosa que no han fet los altres. Atendrem gustosíssims diu, el prec que ens fá, laboran en pro de la nostra Tarragona, cosa que ja feyem sempre, ens es més difícil, per no dir imposible, el de dexar-nos presidir, després dels actes que comet a diari i amb exposició de que pugan constanment a la menor improvisió procesar-nos per el senyor Loperena. Sobre aquest punt continuaré la nostra protesta.

El senyor Monteverde pren la paraula pera correspondre en nom propi i personal al saludo del Governador recullin depas quiscunes indicacions fetes responen a les inculpacions que se han dirigit, i diu que per la seva part les rexasa ja que no ha deixat d'assistir a totes les sessions excepte a dugas per desgracia de familia. Fa notar també que va ésser el patrocinador de la proposició referent a les subsistencies i aboga finalment per l'abolició dels personalismes.

El senyor Ventosa contesta al senyor Monteverde dien que si bé es negaren les minories a cooperar oficialment a lo que en la proposició del senyor Monteverde es demanava, no ho feren aixi oficiosament ja que ho feren constar i a més quan el senyor Monteverde la retirá recordará dit senyor que les minories se la feren seva, en pró, elegin com a comisionats els 5 primers tinens d'alcaldia.

El senyor Governador resumeix demanant a tots acatin la presidencia de D. Lope, ja que segons la llei es el que veraderament esta cridat a substituir al senyor Prat que no pot o no vol presidir, cosa que ja s'encarregará ell d'averiguar. He vingut amb el ram d'oliva no com a Governador, per lo tant prego que censuren no que impedi que compleixi la llei.

El senyor Vallvé manifesta que les portes que donen accés al públic a la sessió, permaneixen tancades. El senyor Governador diu que sen la sessió pública deuen permaneixen obertes com aixi ho ordena, no sens que'l senyor Nadal protesti dien que ha sigut sorpresa la seva bona fé.

Es posá a discussió l'ordre del dia que es aprovada, empró amb el vot en contra en el dictamen de Governació, referent a lo del cine Moderno, del senyor Oliva.

El senyor Ventosa retira una propo-

SOFRE LIQUID "RADIUM"

Preparat per la Casa C. Haupold a base de polisulfur amb notable estalvi sobre el sofre en pols.

La Escola de Viticultura y Enologia de Reus el recomana per a combatre la *matura* de les vinyes.

Agent: **Sebastià Miró**, Tamarit, 99. — BARCELONA

Teléfono A. 5.371

sició referent als consuls i es pasa seguidament a precs y preguntes, present la paraula el senyor Floresvi, reservantse per a la próxima sessió fer-ne quiscunes relatives a la qüestió de les subsistencies, adulteració i falta de pés dels productes alimenticies, i s'aixeca la sessió.

Consistori dels Jocs Florals de Barcelona

Llista de les composicions rebudes per als del any 1918.

- 1 Tríptic. «De la terra al cel».
- 2 A la Verge de la Misericordia. «No ens olvidis, oh, Reyna! oh, Mare nostra!»
- 3 El ball de la Sardana. «Llaç sant de germanat».—Masifern.
- 4 Paraules de comiat. «A Teresa».
- 5 La dama del capell blanc. «Enigma».
- 6 Cant d'un poema. «El Paradís».
- 7 Cant d'un poema. «El cel».
- 8 La mort de la Sengiana. «De nostres montanyes».
- 9 La qüestió del idioma en les escolles nacionals. «Laboremus».
- 10 Les nits de Marguerida. «Encis romàntich».
- 11 El Poema del Pó. «El nostre pá de cada dia».
- 12 La Rambla de les Flors. «Casolana».
- 13 La capital del món. «Barcelona».
- 14 Elogi d'En Clavé. «Gloria catalana».
- 15 Gemma. «La bauma maternal».

- 16 Lo meu bon gall. «Del Prat».
- 17 La masia perduda. «Activitat».
- 18 A una noya que's venta.
- 19 A N'Enrich Prat de la Ribá. «In memoriam».
- 20 Sentors virginals. «Cantantibus organis Cecilia».
- 21 Melangia. «Planys del cor».
- 22 Gemmes y Camafens. «Sulamita y'l bell Espós».
- 23 Lo cant trist. «El bon cristiá».
- 24 Al bosch de la Presa. «Per entre els camins».
- 25 El vell molí. «A la porta do molino».
- 26 La copa de la democracia. «Abén-rathi, oh humanitat».
- 27 Queralt. «Verge del cim. Regina de la serra».—F. Agulló Vidal.
- 28 Glosa. «Salut, dona catalana».
- 29 L'abisme. «Bregó d'espines».
- 30 La balada del cavaller i de la mort. «Siam la mort una major naxença».—Juan Maragall.
- 31 Jochs Florals d'antany. «Patria, Fides, Amor».
- 32 Sant Cugat del Vallés. «Sic transit gloria mundi».
- 33 Rimes exemplars. «Delectando...»

El Secretari, *Josep Burgas*.

El terme d'admissió de composicions fineix el 15 de Març al migdia.

Recomanem als nostres llegidors la revista *ESPAÑA*, aon hi colaboren els millors literats i pensadors de la nostra terra.

American Gentleman & Ladies Tailor

SASTRERIA DE

Josep Rovira Cardona

SANT AGUSTÍ, 13 — TARRAGONA

Aquesta casa reb constanment les millors teles i figurins de la moda, garantint el tall i confecció tant per a senyores com per a homes.

Comptent assortit de genres del país i extrangers a propísit per a totes estacions. — Primera casa a Tarragona pel seu esmerat tall i confecció. — **ESLA CASA QUE SERVEIX MILLOR I MES ECONOMIC**

GRAN TALLER FOTOGRAFIC

DE

M. MARSAL

RETRATS : TARJES POSTALS :
REPRODUCCIONS : AMPLIACIONS EN
NEGRE I COLORES PER PROCEDIMENTS
INALTERABLES

Rambla Castelar, 36 - Tarragona

CLÍNICA VETERINARIA

I TALLER DE CONSTRUCCIÓ

DE

POMPEU VALL

NOVA DE S. FRUCTÓS, 3

TARRAGONA

CONFITERIA I COLMADO

"LA SARAH BERNHARD"

DE

LLUIS RIOLA

Capses per a bomboneria fina : Serveis per a bodes i lonxs

ESPECIALITAT EN NATILLA (CHANTILLY)
S. Agustí, 19 i August. 2 - Teléfono 195
TARRAGONA

Fábregas i Recasens

Banquers

Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Giro

Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

Antigua Cerrallería : de la :

Vda. de Baldomer Baró

S' construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes onduades, i tot el ram de cerrallería artística, etc., baix la direcció den

Pau Ruiz

Plaça del Rei,

núms. 7 i 10

Advocat : Corredor de Comerç Col·legiat

Apodaca, 6 : Tarragona : Telefon 95

P. Floret i Ordeix

Advocat : Corredor de Comerç Col·legiat

Apodaca, 6 : Tarragona : Telefon 95

Gestió i intervenció d'operacions bancaries : Ordres de borsa

BAR-NIN LA BATERIA

Antic establiment, el més acreditat, tant per la puresa de ses licors, vins i refrescos, com per la llimpiesa i esmero amb que se serveixen.

Begudes del país i extrangeres : Surtidíssim buffet : Escullit i extens repertori de piano eléctric

Tot instalat a la moderna

JOSEP NIN — RAMBLA SANT JOAN, 39
TELÉFON, 273 — TARRAGONA

Ferreteria de Bernabé Martí

Bateria de cuina — Eines de totes classes

Articles per a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regals

Articles per a Sport

SANT AGUSTÍ, 9 i 11 - TARRAGONA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS Ibarra & C.ª (S. en C.) SEVILLA

Tots els dijous sortida fixa per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz, Huelva, Sevilla (admitint càrrega amb coneixement directe per a Ayamonte i Isla Cristina, amb transbord a Cadiz o Huelva, (segons convinga al interessat), Vigo, Vil'agarcia, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. Quincenalment admet càrrega per a Motril. Servei ràpid eventual per al Nord d'Espanya, amb escala als ports de Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleiant sols 14 dies en el viatge. Se expedeix coneixement directe per a Lluarca i San Esteban de Pravia amb transbord al vapor Lluarca n.º 3, i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa Denain & d'Anzin.

VIATJES EXTRAORDINARIS A PALMA DE MALLORCA

Per a la Costa d'Espanya

PRÓXIMES SURTIDES

Per a Certe i Marsella

Gener, 10, VAPOR "CABO SAN ANTONIO"

Gener, 17, VAPOR "CORONA"

Per a més informes al Consignatari D. Marian Peres.-Relal, 32 - Teléfon, 45 - TARRAGONA

Vins i aperitius BATAÑA, Societat Anónima

:: Marqués del Duero, :: n.ºs. 202 al 208 :: - Teléfon H. 177 - :BARCELONA:

GRANS MAGATZEMS Las Baleares

Sabateria : Sombrereria : Camiseria : Corbateria : Géneros de punt : Especialitat i grans existències en mitjes i mitjons.

ROBA BLANCA PREU FITXO

TELEFON 116

La Nación SOCIETAT ANÓNIMA DE CUPONS

DOMICILI SOCIAL: APODACA, 6 - TARRAGONA

L'objecte d'aquesta Societat es facilitar l'estalvi gratuït a totes aquelles persones que efectuin les seves compres en els establiments ont regalen Cupons LA NACION. Per cada 25 cèntims de gasto que's fassi se té dret a un cupó. Aquests cupons se van aferrant en les llibretes que a l'efecte faciliten els mateixos establiments i una volta plena, LA NACION abona al portador de la mateixa 5 pessetes en metàl·lic, una llibreta amb 24 cupons i un número per a un dels sortejos de tres regals que s'efectuen cada mes. Aquest regals son de un valor mínim de 250, 150 i 100 ptes.

Establiments que regalen cupons LA NACION, a Tarragona:

COMESTIBLES: Guinea Española, B. Misericordia, 4=D.ª Josepa Llort, Unió, 12=D. Lluís Constantí, Merceria, 3. - LLETERRIES: D. Josep Puig, August, 21. - CARNICERIES: D.ª Rosa Rodríguez, Mercat Central, lloc n.º 18 = D.ª Joan Bordas, Mercat Central, lloc n.º 9 = D.ª Teresa Rodríguez (Serrallo). = D. Just Palacios, Mercat Central, lloc n.º 57. = D. B. N., Mercat del Port, lloc n.º 17. - SOMBRERERIA I GORRES: Don Ramón Aloguñá, Unió, 20. - NOVETATS: D. Manuel Llaurodo, Sant Agustí, 19. - PAPERERIA I EFECTES D'ESCRIPTORI: D. Agustí Perez, Comte de Rius, 26. - MERCERIA I PERFUMERIA: «Siempre barato», Comte de Rius, 26. - VINS I LICORS: D. Josep Martí, Unió, 21. = Josep Rion, Baixada de la Pescaderia, 13 (Servei a domicili). - FOTOGRAFIA: Marsal, Rambla de Castelar, 36. - TOCINERIA: D.ª Josepa Llort, Unió, 12. - PLANCHADO «HISPANIA», Carrer Apodaca, 9 i Nova de S. Pau, 4. - TINTORER I TREU-TAQUES: «La Reusense», Baixada de la Pescaderia 21.

Avans de comprar cap trajo FICSEU-VOS en els APARADORS de la SASTRERIA de Francesc Gabriel TRAJOS A MIDA des de 40 pessetes 14, Plassa de la Font, 14

Hotel Internacional Recentment inaugurat Confort modern COMTE DE RIUS, 17 I AUGUST, 26 TARRAGONA

HIMALAYA El rei dels licors estomacals FABRICANTS: Fills de Joan Vilá Granada MARCA REGISTRADA Gran Diploma d'Honor en l'Exposició de Buenos Aires Demaneu en els cafés i pasteleries Indicat per a casaments, batetjes i banquets

Fàbrica de Braguers i de Aparatos Ortopedics (TRENCA) EL BRAGUER-ARTICULAR-REGULADOR sistema MONTSERRAT es el més pràctic i modern per a la retensió i curació de les hernies per cròniques i rebel·les que siguin. Grans existències de BRAGUERETS DE GOMA per a la radical curació de les hernies de la infancia i tot lo concernent a Cirurgia i Ortopedia. ESPECIALITAT EN LA CONSTRUCCIÓ DE FAXES VENTRALS Casa Montserrat UNIÓN, 34 TARRAGONA

COLMADO CENTRAL = DE = Frederic Miret Fruites fresques, embutits, fambres, conserves vins, xampansys i tota classe de comestibles. Unió, 28 : TARRAGONA TELEFON 245

Instal·lacions DE Electricitat i aigua Lampisteria en general Timbres - Teléfons Material Eléctric Antón Montesinos Apodaca, 27 TELÉFON 324 TARRAGONA

STOCK Michelin i Dunlop Accesoris i pe es soltes per a Bicycletes, Motocicletes i Automovils Oils lubricants, betzines i bujies - Vulcanització i venda de neumàtics i càmares per a tota classe de Autos = Despatx i Exposició: Mestén i C.ª Unió, 32 :: Teléfon 259 Garage TARRAGONA

Casa Lliteras Recomana al públic sos acreditats Cafés Torrefacció diària Gran assortit de articles del ram de ultramarins. Garantia absoluta amb la qualitat dels seus géneros. Servel a domicili MAJOR, 3 TELÉFON 241 TARRAGONA

Societat de socors mutuels TARRAGONA I SA PROVINCIA dels cassos de malaltia, veïlesa, invalidesa, viudetat i mort Inscripta en el Govern civil i en la Comisaría general de Segurs, segons mana la Llei. Director facultatiu: DR. RABADA Per a més informes dirigir-se al domicili social: Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7 - TARRAGONA

Menjadors del Jardí de Francisco López AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16 TARRAGONA Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en endevant i a la carta. Hospedatges per temporada a preus convencionals. Habitacions amb llum eléctrica

CLINICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electrotèrapia i anàlisis micro-químic d'orina productes patològics. Seró Reacció de Wassermann. - Aplicació del 606. BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melgè de les Cases de Socors de Barcelona. Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. - Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. Per a'ls pobres, franca dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja. Rambla de Sant Joan, 90, entressol. - TARRAGONA

MOSTELLE (RAIMOST) Suc de raims sense alcohol The Grape, Juice G. L.ª Londres i Tarragona El Vermouth més higiènic Un excelen refresc El millor aliment en les malalties i convalescencia Se ven per tot arreu

Sastreria Novitat = DE = Lluís Montserrat PORTALET, 1 PLASSA DE LA FONT, 51 TARRAGONA

Petit Versailles Bar de Moda Refrescos-Café-Licors-Dolços Explendit servei de Restaurant: Piano eléctric - Overi dia i nit Rambla S. Joan, n.º 49 Teléfon, 242 Tarragona

Per a bons EMBUTITS de totes menes a la TOCINERIA de Antoni Ventura Unió, 11 Tarragona

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRIPTORI DE Joan M. Piñol Unió, 1 - TARRAGONA - Teléfon 181 Gran assortit de llibres ratllats de totes menes i tamanys: Escribantes: Plumens Stilografiques: Pesa-cartes: Copiadors, etc. Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat Postals de totes menes i albums per a les mateixes PREUS SUMAMENT BARATOS Unió, 1 - Tarragona